

See dokument on EVS-i poolt loodud eelvaade

**EESTI STANDARDI JA STANDARDILAADSE DOKUMENDI
ÜLESEHITUS, SÕNASTUS JA VORMISTUS**

**Structure, formulation and presentation of an Estonian
standard and publication**

EESTI STANDARDIMIS- JA AKREDITEERIMISKESKUSE JUHENDI EESSÕNA

See Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskuse juhend on

- juhendi EVS JUHEND 4:2023 uustöötlus;
- jõustunud sellekohase teate avaldamisega EVS Teataja 2026. aasta jaanuarikuu numbris.

Juhendi EVS JUHEND 4:2026 „Eesti standardi ja standardilaadse dokumendi ülesehitus, sõnastus ja vormistus“ on koostanud standardiosakond, koostamisel on arvestatud standardimise tehniliste komiteede ja standardimiseksperptide arvamusi.

Juhend esitab ülesehitus-, sõnastus- ja vormistusreeglid Eesti standarditele, standardilaadsetele dokumentidele ning nende kavanditele. Esitatud on ka nõuded paranduste kohta. Juhendi koostamisel on lähtutud juhendist EVS JUHEND 4:2023, ühtlustades nõuded võimalikult ulatuslikult uusimate rahvusvaheliste ja Euroopa standardimisorganisatsioonide nõuetega ning arvestades kogemusi nende standardite ülevõtmisest Eestis.

Peamised muudatused võrreldes juhendi 2023. aasta väljaandega on järgmised:

- uuendatud on Eesti standardite autorikaitse teksti;
- muudetud on Eesti standardi ülesehitust ISO ja EN ISO standardite ülevõtu korral;
- kirjeldatud standardi sisu esitamist lisafailina;
- täpsustatud lehekülgede nummerdamise korda Eesti standardiks ülevõetavate Euroopa ja rahvusvaheliste standardite korral;
- kirjeldatud tähise andmine Eesti standardi rahvuslike lisade korral.

Juhendi lisas A on toodud küljendusnõuded standardimiskomiteedele, standardite koostajatele, tõlkijatele ja ekspertidele ning nende järgimine aitab kaasa standardite kiirele avaldamisele.

ICS 01.120

Standardite ja standardilaadsete dokumentide reprodutseerimise ja levitamise õigus kuulub Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskusele

Eesti standardid ja standardilaadsed dokumendid on Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskuse intellektuaalomand ning neid kasutatakse litsentsi alusel dokumentide kasutuslepingu tingimuste kohaselt.

Ilma Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskuse eelneva kirjaliku loata on keelatud standardite ja standardilaadsete dokumentide täielik või osaline reprodutseerimine, levitamine, muutmine või kasutamine mis tahes kujul ja viisil - sealhulgas kopeerimise, skaneerimise, salvestamise või jagamise teel digiplatvormidel (k.a masinõppe ja tehisintellekti rakendustes). Loata kasutamine väljaspool litsentsi tingimusi käsitletakse õigusrikkumisena.

Kui Teil on küsimusi standardite ja standardilaadsete dokumentide autoriõiguse kaitse kohta, võtke palun ühendust Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskusega:

Veebileht www.evs.ee; telefon +372 6055050; e-post info@evs.ee

SISUKORD

1	KÄSITLUSALA.....	5
2	NORMIVIITED	5
3	TERMINID JA MÄÄRATLUSED.....	5
4	STANDARDI ÜLESEHITUS.....	5
4.1	Standardi osad	5
4.2	Standardi tähis.....	6
4.3	Lehekülgede nummerdus.....	7
4.4	Standardi pealkiri.....	8
4.5	Tiitelleht ja eessõna.....	9
4.6	Sisukord.....	12
4.7	Sissejuhatus.....	13
4.8	Käsitlusala.....	13
4.9	Normiviited	13
4.10	Terminid ja määratlused	14
4.11	Tähised ja lühendid.....	15
4.12	Standardi põhiosa.....	16
4.13	Lisad	16
4.14	Kirjandus	16
4.15	Tagakaas.....	17
5	STANDARDI VORMISTUS	17
5.1	Üldist.....	17
5.2	Teksti liigendus.....	18
5.3	Nimetuste õigekirjutus	19
5.4	Tabelid.....	19
5.5	Graafiline teave.....	20
5.6	Matemaatilised avaldised.....	21
5.7	Arvväärtused	22
5.8	Mõõtühikud	22
5.9	Mõõtmete ja lubatud hälvete näitamine.....	23
5.10	Tekstisisesed märkused.....	23
5.11	Joonealused märkused	24
5.12	Märkused tabelite lõpus ja graafilise teabe juures	24
5.13	Viited.....	24
5.14	Näited.....	25
5.15	Lühendid, tähised ja tingmärgid.....	25
5.16	Standardi lisafailid.....	26
6	MUUDATUSE JA PARANDUSE ÜLESEHITUS NING VORMISTUS.....	26
6.1	Muudatus.....	26
6.2	Parandus.....	27
	Lisa A (normlisa) Standardi küljendusnõuded.....	30
	Lisa B (normlisa) Standardi tõlkenõuded.....	32
	Lisa C (teatmelisa) Kontroll-loend algupärase standardi ja standardilaadse dokumendi koostajale	40
	Lisa D (teatmelisa) Eesti standardiks ülevõetud standardi ülesehitus	42
	Lisa E (teatmelisa) Eesti standardi tiitellehe ja eessõna vormistamise näide Euroopa standardi jõustumisteate meetodil ülevõtu korral	44

Lisa F (teatmelisa) Eesti standardi tiitellehe ja eessõna vormistamise näide rahvusvahelise standardi ümbertrüki meetodil ülevõtu korral.....	46
Lisa G (teatmelisa) Tõlkemeetodil Eesti standardiks ülevõetud standardi vormistamise näited.....	49
Lisa H (teatmelisa) Eestikeelsena avaldatud tehnilise spetsifikatsiooni ja tehnilise aruande vormistamise näited	55
Lisa I (teatmelisa) Algupärase Eesti standardi ja selle tõlke tiitellehe ja eessõna vormistamise näide	59
Lisa J (teatmelisa) Värvilisi jooniseid sisaldava standardi tiitellehe ja eessõna vormistamise näide	63
Lisa K (teatmelisa) Standardi tagakaane näide	65
Lisa L (teatmelisa) Paranduse näide	66
Kirjandus.....	67

1 KÄSITLUSALA

See juhend kirjeldab Eesti standardite, standardilaadsete dokumentide ja nende kavandite ülesehituse, sõnastuse ning vormistamise nõudeid. Esitatud on ka nõuded dokumentide muudatuste ja paranduste kohta.

2 NORMIVIITED

Allpool nimetatud dokumentidele on tekstis viidatud selliselt, et nende sisu kujutab endast kas osaliselt või tervenisti selle dokumendi nõudeid. Dateeritud viidete korral kehtib üksnes viidatud väljaanne. Dateerimata viidete korral kehtib viidatud dokumendi uusim väljaanne koos võimalike muudatustega.

EVS-EN 45020:2008. Standardimine ja standardimisega seotud tegevused. Põhisõnavara

3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED

Juhendi rakendamisel kasutatakse standardis EVS-EN 45020:2008 esitatud termineid ja määratlusi.

Selles juhendis mõistetakse edaspidi standardi all nii Eesti standardit (algupärane ja ülevõetud Euroopa või rahvusvaheline) ja selle muudatust kui ka standardilaadseid dokumente ning kõigi eespool mainitute kavandeid.

4 STANDARDI ÜLESEHITUS

4.1 Standardi osad

Üldjuhul koosneb standard järgmistest osadest:

- tiitelleht,
- eessõna,
- sisukord,
- sissejuhatus,
- peatükk „Käsitlusala“,
- peatükk „Normiviited“,
- peatükk „Terminid ja määratlused“,
- standardi põhiosa,
- lisad,
- kirjandus,
- tagakaas.

Standard peab kindlasti koosnema vähemalt tiitellehest, eessõnast, peatükkidest „Käsitlusala“, „Normiviited“, „Terminid ja määratlused“, põhiosast – käsitleva ainestiku (st standardimisobjekti) nõuetest – ja tagakaanest, välja arvatud muudatus, millel ei pruugi olla tiitellehte ning peatükke „Käsitlusala“, „Normiviited“ ning „Terminid ja määratlused“. Muude osade olemasolu sõltub standardi sisust.

Ülevõetud Eesti standardi ülesehitus on esitatud lisa D.